

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ - Пловдив
Департамент за квалификация и професионално развитие на
педагогическите специалисти

България 4000 гр. Пловдив, бул. България № 236, ет. 1, стая 125; тел. +359 32 261 791; e-mail: dkprps@gmail.com

Квалификационни курсове за педагогически специалисти

Документ: удостоверение, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от НАРЕДБА № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

Минимум 50 % от общия хорариум на обучение се провежда в присъствена форма на обучение.

Философия, история, гражданско образование и религия. Методика на обучението

1. *„Фолклорната култура на етническите общности в България“*

Предназначение: учители (в училища и детски градини); възпитатели (в училища и детски градини)

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът има за цел да запознае курсистите с особеностите на фолклора на различни етнически и религиозни групи в България (роми, турци, българо-мохамедани, арменци, евреи, руснаци и т.н.). Техните представители все по-активно участват в социалния, културния и политически живот на страната ни, а деца им се интегрират в българското общество. Това предполага и запознаването на учителите и възпитателите (в училища (в начален, среден и горен курс) и детски градини) с основните характеристики и специфики на традициите на различните общности. Акцентът е поставен върху елементите на словесния и обредния фолклор, като основната задача е натрупването, осмислянето и интерпретирането на фактологичен фолклорен материал. Опознаването на културата на другия подпомага за изграждането на среда на етническа и религиозна толерантност между учениците в и извън класната стая.

Обучител: гл. ас. д-р Борислава Петкова

2. *„Население и общество: демографски и социални трансформация в България през преходния период“*

Предназначение: учители по социология и география на населението

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Целта на обучението е да запознае учителите с основните индикатори, които се използват за описание на демографските процеси, както и с предимствата и ограниченията на основните показатели с оглед коректното интерпретиране на динамиката в раждаемостта, смъртността, миграциите и брачността. Целта на курса е също така да се повиши информираността на учителите относно алтернативни източници на информация, освен официалната статистика, които могат да се използват за по-детайлно описание на демографските тенденции в България и/ или други страни. Третата основна цел е учителите да бъдат запознати с основните теории за съвременните демографски промени в Европа, с акцент върху пост-социалистическите страни.

Обучител: доц. д-р Елица Димитрова

3. *„Неравенства и социални стратификации“*

Предназначение: учители по гражданско образование

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът е разработен с акцент върху проблемите на социалното неравенство и стратификация, а отгук и върху формите на изключване и социално включване на уязвимите индивиди и групи. За целта практичните занимания ще се насочат към реконструиране на конкретни личностно-стратификационни профили и обсъждане на различни жизнени стилове и начини на живот. Ще се проблематизират новите форми на социално изключване и късномодерните трансформации на социалното пространство, провокирани от тях.

Обучител: доц. д-р Стойка Пенкова

4. *„Дискурс и идеология“*

Предназначение: учители по философия и гражданско образование

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът проблематизира категорията „идеология“, поставяйки акцент върху начините, по които е изразявана и (ре)продуцирана в и чрез дискурса и специфичното опосредяване между идеологически, дискурсивни и социални структури. Разглеждат се основни видове дискурси – публични и частни, медийни, новинарски, експертни (научни, медицински, учителски), институционални, всекидневни, дискурсът на интелектуалеца и т.н. Основната цел е да се експлицира тяхната идеологичност и перформативна действеност и да се види по какъв начин, макар да критикуват идеологичността на дискурсите, чрез които се (ре)продуцират институционалните и всекидневните идеологии, те също се оказват идеологически оцветени и на свой ред се включват в символното легитимиране на образците на достъп и социален контрол.

Обучител: доц. д-р Стойка Пенкова

5. *„Социално изключване и дискриминация на хората с увреждания“*

Предназначение: учители по философия и гражданско образование

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Понятието „социално изключване“ се използва по различни начини от изследователите, работещи в парадигмите на социалните и хуманитарни науки и най-общо се отнася до процесите, в които определени социални агенти (индивиди или групи) се изключват от достъп до ресурси от всякакъв тип – икономически, образователни, културни, политически, властови – и от други блага и форми на благосъстояние, до които мнозинството привилегирано има достъп. Изследванията на социалното изключване се развиват най-общо в

две основни направления, поставящи акцент върху взаимовръзката между бедност и социално изключване. В курса ще въведем допълнителна критическа перспектива, обръщайки се към проблема за социалното изключване и дискриминация от позицията на хората с увреждания. Тезата на курса е, че с дълбоката криза на социалната държава и икономическият и политически либерализъм на „минималната държава“ (стимулиращ приватизацията на преди това безусловно публични институции като училища, болници, затвори и т.н.), хората с увреждания все повече се превръщат от „лишени“ (от човешки ресурси – здраве, физическа сила, зрение и т.н.) в „излишни“ за обществото, с което неминуемо биват обречени на „социална смърт“ от онези, които са направили възможно подобно социално изключване. А именно срещу такова оголване на живота на хората с увреждания трябва да се съпротивляваме, когато се опитваме критически да проблематизираме проблема за тяхното социално изключване и дискриминация.

Обучител: доц. д-р Стойка Пенкова

6. *„Езикът на омразата: хейтърският дискурс и отношението към Другия“*

Предназначение: учители по философия и гражданско образование

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът е провокиран от кризата, която ескалира в българското общество в резултат на бежанската вълна, но в по-общ план е насочен към проблемите на Другостта и Различността. Изходната предпоставка е, че кризата в социалните взаимодействия и начините на обживяване на един споделян свят, неминуемо се мултиплицира в начините на обговоряне - експлицитно или неексплицитно – на отношението към Другия и Различния. Негативното практическо формулиране на Другия като неравноценен, стигматизиран, дехуманизиран и т.н., е именно онова „хейтърско“ говорене, което се дефинира като „език на омразата“, насочен към различността. Бидейки социален феномен, който се наблюдаван в реалните социални взаимоотношения, негативното говорене се отлива в дискурсивните практики и конструира определени социални връзки и противопоставяния, структурира позиции на социално изключване и неравенство, утвърждава и преутвърждава социалните разделения и пропастите между „нас“ и „тях“.

Обучители: доц. д-р Стойка Пенкова, докт. Димитър Панчев, докт. Росица Любенова, хон. ас. Таня Орбова, хон. ас. Радослав Даярски

7. *„Глобални кризи, перманентна несигурност и уязвимост“*

Предназначение: учители по философия и гражданско образование

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Живеем във време на безпокойство от промените и несигурността, които като човешки същества ни „връхлитат“ и „сполетяват“. Глобалните кризи, които все повече и все по-често произвеждат драматични социални ситуации, белязват всекидневието на човека от 21 век, разрушавайки неговите очевидности и поставяйки под въпрос основанията на съществуването му. Травматичните събития като бежанските вълни, ефектите на тероризма, атентатите, кризите – екологични, финансови, политически - водят до разпластяване и разрушаване на съществуващите редове и порядъци. Те пораждаят чувството за една перманентно връхлитаща заплаха, която е надвиснала над „нашия“ свят. Затова и инциденти, атентати, природни бедствия, преврати, случващи се поради рационални решения или природни

явления, предизвикват преобръщане на пластове и поражат усета за несигурност и уязвимост. Тяхното проблематизиране през една *социализа на върхлитащото ни*, би позволило аналитичното осмисляне на начините, по които обществото преживява катастрофичните събития, както и травматичните измерения на глобалните кризи и начините на формиране на социални връзки в пост-травматичните ситуации.

Обучител: доц. д-р Стойка Пенкова

8. *„Гражданско общество и човешки права“*

Предназначение: учители по философия, история и цивилизация, география и икономика и гражданско образование

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът „Гражданско общество и човешки права“ има за цел да задълбочи познанията на курсистите по проблемите на гражданското общество и човешките права като ги запознае с възникването, развитието, обосноваването и типологията на идеите за гражданско общество и права на човека, както и с тяхното функциониране в специфични исторически и културни контексти. Първата част на курса е посветена на гражданското общество. Проследява се неразривната връзката между идеите за гражданското общество и човешките права, както и различните концепции за гражданското общество. Специално внимание се обръща върху две важни, от гледна точка на съвременната ситуация в България и света, теми: за ролята на гражданското общество в прехода към демократична политическа система и пазарна икономика и за неговата роля в процеса на глобализация. Във втората част акцентът е поставен върху правата на човека – типове права, техният обхват и гаранциите за спазването им. Разглежда се мястото и интерпретацията на правата в рамките на различни дискурси. В края на курса се обръща внимание върху интерпретацията на проблемите на гражданското общество и правата на човека в различни политически идеологии. Курсистите ще имат възможност активно да участват в дискусии по предвидените теми по време на присъствените занятия и on-line, както и да разработят самостоятелна презентация по избрана от тях тема.

Обучител: доц.д-р Олга Симова

9. *„Диалог и диалогична култура в образованието“*

Предназначение: учители, директори, възпитатели, психолози, педагогически съветници

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

10. „Критическо мислене и аргументативни умения“

Предназначение: учители, директори, зам.-директори, възпитатели, психолози, педагогически съветници

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът запознава с основни елементи на критическото мислене чрез кратки теоретични презентации и развива аналитични и аргументативни умения чрез многообразна палитра от упражнения, индивидуални и групови задания, които задълбочават отделни аспекти на критическото мислене и аналитичните умения.

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

11. „Използване на аудио-визуални медии в преподаването“

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът запознава с основни особености на аудио-визуалните медии и мултимедиите. Въвежда в техники за анализ на изображения и аудио и видео материал и проблематизира възможностите за използване на филми в преподаването. Основен очакван резултат е изграждането на нагласа за активно, творческо и уместно използване на аудио-визуални медии в преподаването. Макар че примерите са свързани предимно с учебното съдържание по философия и гражданско образование, курсът е подходящ и за преподаватели по други учебни дисциплини.

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

12. „Използване на казуси в гражданското образование“

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът тематизира използването на казуси в контекста на принципа за интерактивност в образованието, разбирана преди всичко като утвърждаване на определени ценности, цели и отношения и едва след това като прилагане в процеса на обучение на определени обучителни техники. В този смисъл казусът е една от най-ефективните обучителни техники, които създават възможност за реално свързване на теория и живот. Разглеждат се проблемите и предизвикателствата на гражданското образование в България и ролята на

казусите за утвърждаване на неговия практическия характер и за ефективно изграждане на компетентности, които правят възможно развитието на учениците като активни граждани.

Разработените като индивидуални проекти казуси ще бъдат представени в дейностите на Клуб за ентузиазъм и професионализъм към катедра „Философия“ на ФИФ и/или публикуване в електронното списание на катедрата/Департамента.

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

13. „Компетентности на педагогическите специалисти в образованието за демократично гражданство“

Предназначение: учители (по гражданско образование и които прилагат интердисциплинарно гражданско образование във всички образователни степени и предмети), педагогически съветници, училищни психолози

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът е фокусиран към ценностите и нагласите на учителите спрямо техните роли в процеса на интерактивно образование за демократично гражданство.

Учителите често са склонни да надценяват специфичното учебно съдържание или техниките на преподаване в контекста на гражданското образование. Тези позиции изразяват съответно „класическа“ и „магическа“ нагласа към преподаването. За разлика от тези широко разпространени у нас убеждения, в европейския образователен контекст е утвърдена позицията, че едно от най-важните основания и решаващо условие за осъществяването на смислено гражданско образование, което е в състояние да подготви младите хора за реално активно участие в демократичното общество това са нагласите, ценностите и саморазбирането на учителите. Голяма част от тях нямат желание да размишляват върху своите ценности и нагласи, а друга не разбира тяхната важност и начина, по който ценностите, нагласите и саморазбирането влияят върху ежедневната работа на преподавателя в училище. Този квалификационен курс изследва взаимовръзките и взаимната зависимост между нагласите, ценностите и саморазбирането на учителите и тяхната мотивация за промяна и утвърждаване на демократична култура в училище.

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

14. „Оценяването по философия“

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Обучението започва с изследване на функциите на оценяването и значението му за стимулиране на развитието на ученика. Курсът включва основни методи и техники за оценяване на различните компоненти в обучението по философия – знания, умения, компетентности. Обучението е фокусирано върху външното оценяване по философия и

разглежда всички елементи на матурата: оценяване чрез тестове – въпроси с избираем отговор и въпроси със свободен отговор, оценяване на задачи върху текст, оценяване на философско есе.

Същевременно принципите и критериите за оценяване могат да послужат при изработването и на критерии за вътрешно оценяване, които всеки учител формулира на училищно ниво. Специално внимание се обръща на новия момент в учебните програми по философия – изграждането и оценяването на основни познавателни и функционални компетентности.

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

15. „Планиране и целеполагане в контекста на интерактивното преподаване“

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът адресира планирането и целеполагането като ключови елементи от интерактивното преподаване. Чрез разнообразни практически ориентирани индивидуални и групови дейности се развиват умения за прилагане на ефективни инструменти за годишно и текущо планиране. Работи се върху нагласата, че инвестицията на време и усилия в целеполагането и планирането улеснява работата на учителя в дългосрочен план и е предпоставка за качество и ефективност на образованието.

Макар че примерите са свързани предимно с учебното съдържание по философия и гражданско образование, курсът е подходящ и за преподаватели по други учебни дисциплини.

Обучител: гл.ас.д-р Евелина Иванова-Варджийска

16. „Аспекти на светостта в православието“

Предназначение: учители по предмета „Религия“, „История“, „Философия“, БЕИ

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Агиологията е основна богословска дисциплина, която разглежда въпроси свързани със светостта, нейните аспекти и прояви. Описва живота и подвизите на светците. Поставя своя акцент върху типа на тяхната светост и разглежда въпроса за възприемането им през историческите епохи. Тя има теоретична и практическа част. Теоретичната част – това са писмените източници, а практическата част включва събирането и изследването на живота, дейността и чудотворството на светите личности. Житиеописанията на просиялите в святост хора са пример за праведност, за морал и нравственост. Те оказват благотворно влияние върху възпитанието на подрастващото поколение.

Обучител: гл.ас. д-р Маргаритка Загарова

17. „Богословие на иконата“

Предназначение: учители по изобразително изкуство, философия, история и религия

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити:

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Изобразителното изкуство е широко разпространено в езическия свят и обслужва всички аспекти на социалния живот. Изображенията са използвани като декорация, средство за разпространение на дадена идея и като част от езическите култове. Християнството от своя страна възприема тази образност, но и придава съвършено ново значение, с нови изказни средства. В православие то образът е това, което думата съобщава чрез звука, нарисуваното го прави явно чрез образа. Посредством тези два способа придобиваме по-ясна и пълна представа за една и съща реалност. Както Църквата, така и църковното изкуство по своята същност е непроменимо и вечно, защото то отразява Божествената истина, която е вечна и неизменна.

Обучител: гл. ас. д-р Адриана Любенова

18. „Християнско изкуство“

Предназначение: учители изобразително изкуство, религия, история

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити:

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Изобразителното изкуство е широко разпространено в езическия свят и обслужва всички аспекти на социалния живот. Изображенията са използвани като декорация, средство за разпространение на дадена идея и като част от езическите култове. Християнството от своя страна възприема тази образност, но и придава съвършено ново значение, с нови изказни средства. В православие то образът е това, което думата съобщава чрез звука, нарисуваното го прави явно чрез образа. Посредством тези два способа придобиваме по-ясна и пълна представа за една и съща реалност. Както Църквата, така и църковното изкуство по своята същност е непроменимо и вечно, защото то отразява Божествената истина, която е вечна и неизменна. Християнското изкуство се разглежда хронологически в контекста на историческия период и предпоставките за възникването и формирането на стиловите му характеристики.

Обучител: гл. ас. д-р Адриана Любенова

19. „Как да се преподава Новият Завет“

Предназначение: учители по религия, философия, история, литература

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Библиестика - Нов Завет е основна дисциплина в богословието. Тя осигурява на обучаваните знания относно произхода и същността на новозаветните книги. На второ място ги запознава с принципите и методите на тълкуване на новозаветния текст. Целта е обучаваните да познават текста на Новия Завет и могат правилно да изяснят и обяснят смисъла, вложен в текста на новозаветните книги, части от когото се изучава по различни предмети като литература, история, етика, философия и религия в училищата.

Обучител: ас. д-р Ева Ковачева

20. „Християнска етика“

Предназначение: учители (неограничено)

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Лекционният курс „Християнска етика“ предлага разгръщане на основни теми, свързани с православното учение за нравствеността. Курсът е структуриран в три направления: христология, антропология и феноменология на християнския морал, тематично вградени във взаимовръзката Бог – свят – човека. След запознаване с нравственото учение за личността, живота и делото на Исус Христос, се преминава към изучаване на православното учение за човека, сътворен по образ на Бога и възхождащ към нравствено съвършенство. Същинската част на християнската етика се представя чрез философия на морала (етически категории добро, зло, съвест, нравствен закон, нравствена отговорност, свобода на волята и др.). В този план място намират и добродетелите вяра, надежда и любов (християнска аретология). Съзнателното търсене на баланса между философската и християнската етика цели открояването на ценността на последната с оглед на приложението ѝ в живота на съвременния човек.

Обучител: гл.ас. д-р Ивелина Николова

21. „Методология на проекти“

Предназначение: учители (в училища и детски градини); директори; зам.-директори; възпитатели (в училища и детски градини)

Хорариум: 16 аса

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът има за цел да развие уменията на преподавателите да използват проектите в своето преподаване в класни и извънкласни форми, съобразени с учебния план и учебните програми и интегрирани в различни учебни предмети. Изхожда се от предпоставката, че проектът е метод за преподаване, в който се отдава значение на гледната точка на ученика в учебния процес. Той се основава на принципа „учене чрез правене“. Проектите в учебния процес дават възможност на учениците да изият активност в естествени условия и изискват работа от учениците. Курсът е методологически и ще бъде съобразен със спецификата на преподаването на всеки участник.

Преподаването е съобразено с практическата насоченост на курса и е съчетание от кратки теоретични въведения и практически занимания в екип за преминаване през всички стъпки на проектирането. По този начин самите присъствени занимания са разработване на проект чрез преминаване през различните стъпки на проектирането. Неприсъствените занимания на курсистите са свързани с индивидуална работа по разработване на концепция за урок и логическа матрица на проект, включен в урока/уроците.

Обучител: доц. д-р Меглена Златкова

22. „Култура и общуване“

Предназначение: учители по български език и литература, история, чуждоезиково обучение

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Учебният курс по „Култура и общуване“ е насочен преимуществено към преподаватели с хуманитарен профил (език, литература, история, философия, чуждоезиково обучение) и засяга проблеми на взаимовръзката между култура и общуване в по-широк смисъл и култура и език, в по-тесен. По-широкото поле се фокусира върху проявленията на културата и ролята ѝ да насочва и определя всекидневното мислене и действие на човека; важен акцент се поставя културното различие. Тези теми могат да представляват интерес и за учители с разнообразни научни интереси (а не само хуманитаристи); могат да се открие отпечатъкът на собствената култура върху учебници и учебни програми.

По-тесния фокус на учебния курс е върху обучението по култура като важна част от езиковото обучение. Учебното съдържание може да акцентира върху различни проблеми – поставянето на обучението по чужд език в контекста на чуждата култура (подобряване на разбирането, повишаването на интереса и мотивацията за учене); ролята и смисъла на родната култура в изучаването на българската литература (традиционна култура и съвременност, скъсяване на дистанцията между българските литературни класици и съвременните им млади читатели; „културен превод“ между традиционната култура и език и съвременните реалности); културни аспекти на историческия разказ и националната история; обучение по родна култура и роден език и техните комуникативни измерения (социолингвистика, етнолингвистика).

Обучител: гл.ас. д-р Мария Петрова

23. „Културно наследство“

Предназначение: учители по история; география; литература; гражданско образование; изкуства

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Целта на курса е чрез „учене чрез правене“ да се подпомогнат обучаемите при дефиниране ролята на културното наследство за изграждане на идентичност, връзка между поколенията и комуникация с другите. Наследството се осмисля критически като конструкт, разказ, инструмент, който може да има както материален, така и нематериален израз; да поставя локалното в контекста на глобалното и обратно.

Обучители: гл. ас. д-р Стоян Антонов, гл. ас. д-р Мария Кисикова, доц. д-р Меглена Златкова

24. „Миграции и култура“

Предназначение: учители по история; география; литература; гражданско образование; изкуства

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Целта на курса е чрез „учене чрез правене“ да подпомогнат обучаемите при дефиниране ролята на миграциите за културното единство и за културното многообразие, както и за разбиране на личността на мигранта като посредник в интеркултурния диалог. Миграцията се осмисля критически чрез антроположки подход: като човешка потребност и реакция по скалите уседналост-мобилност и свое-чуждо. Този актуален проблем на нашата действителност присъства в различни учебни предмети (като история, география, литература), като опит (личен, семеен, родов) и като медийно формирана представа – настоящият курс дава възможност различните аспекти на миграциите да бъдат подложени на рефлексия и саморефлексия и да са в основата на едно гражданско и хуманистично отношение към тях.

Обучители: доц. д-р Меглена Златкова, гл. ас. д-р Стоян Антонов, гл. ас. д-р Мария Кисикова

25. „Интерактивни методи на обучението по история“

Предназначение: учители история

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Интерактивните методи се разглеждат като най-ефективна съвременна форма на активно обучение. Прилагането им стимулира разнообразна познавателна и практическа дейност на учениците в процеса на усвояване на знанието и повишават тяхната активност и включеност в процеса на обучение. Тези методи предвиждат активно взаимодействие на учителя с обучаваните и взаимодействия между самите ученици.

В курса на обучение се разглеждат различните интерактивните методи, техните функции в обучението по история и принципите, на които е подчинено прилагането им. Предложен е алгоритъм за провеждане на различни интерактивни форми и методи на обучение в часовете по история и цивилизация.

Основна цел на курса е повишаване на равнището на професионална компетентност на учителите по история, повишаване на научната, педагогическата и методическата подготовка за работа в часовете по история и създаване на мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване на учителите. Насърчава се овладяване на педагогически стратегии за изграждане на гъвкави социални модели на поведение, стимулиране на социална интелигентност, личностно съзнаване и развитие, гражданско съзнание, възпитаване на отговорност за избор.

В самото провеждане на квалификационния курс е заложено използването на система от актуални подходи и активни методи, стимулиращи разнообразна познавателна и практическа дейност на обучаемите в процеса на усвояване на знанието и повишаване на тяхната професионална компетентност.

Обучител: гл.ас. д-р Мина Маринова

26. *„Културно-историческото наследство и пейзажа в обучението по история“*

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Квалификационният курс е насочена към повишаване квалификацията на учителите за интегриране на националното културно-историческо и природно наследство в обучението по история и цивилизация. Квалификационният курс има за цел да въведе участниците в съвременната теория на наследството, запознавайки ги с основните теоретични схващания и добри практики на водещи европейски школи. Изясняването на същността и функциите на наследството е направено в тясна връзка с историческата памет и формиране на идентичностите. Практико-приложната част на курса съсредоточава вниманието върху ролята на пейзажа и неговите възможности за работа с елементи на културното наследство, интегриращи методите на активно учене, интердисциплинарния подход и партньорство между образованието и културните институции.

Обучител: гл.ас. д-р Мина Маринова

27. *„Жените в съвременната българска история“*

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Квалификационният курс има за цел да допълни и разшири представата за миналото и ролята на жените в историята на България след 1944 г., да предложи различни форми и методи за включване на „gender“ проблематиката в преподаването по история, да обогати възможностите за преподаване на политическата, икономическа, социална и културна история с чувствителност към пола.

Обучител: гл.ас. д-р Мина Маринова

28. *„Историческият контекст на обучението по гражданско образование“*,

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Гражданското образование е в основата на социалната реализация на учениците. Добрата организация на обучението по този предмет ще подпомогне „развитието и утвърждаването“ на ученика като гражданин и личност. Правилното разбиране и интерпретиране е пряко свързано с осъзнаването на историческия му контекст, тъй като чрез

него се осигурява приемственост на паметта и опита формирани от историческото развитие на обществото. Гражданското образование съдържа в себе си многообразно съдържание, в което може да се проследи една основна и значима нишка – промяната, чрез която се достига до съвременното демократично общество. В квалификационния курс ще се проследят в историческа пълнота и последователност етапите, през които преминава обществената промяна. Ще се предложи адекватно и актуално съдържание на историческите процеси, чрез което да се достигне до бъдещо качествено обучение по гражданско образование.

Обучител: доц. д-р Симеон Кацаров

29. „Нови аспекти на съдържанието по история и цивилизация в VIII и IX клас“

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Социалната динамика през последните десетилетия се отразява в голяма степен и върху историческата интерпретация на събитията от периодите на Новото време и Модерната история, които формират фундаментите на съвременния свят. От друга страна, предизвикателствата на обществото на знанието, мащабната мобилност и растящата глобализация поставят на изпитание традиционното обучение по история, което създава необходимост от нови насоки за интерпретация и осветяване на националната и световната история. Квалификационният курс ще предостави на преподавателите по история съвременните концепции в историческата наука за мащабните събития, като Френската революция, тоталитарните диктатури, Втората световна война и Деколонизацията. Чрез интегрирането на авторските текстове на изследователите, свеж поглед към свидетелствата на епохата и нови (непопулярни) визуални изображения ще се оформят новите аспекти към историческата памет.

Обучител: доц. д-р Симеон Кацаров

30. „Паметници на българската археология“

Предназначение: учители по история

Хорариум: 16 академични часа

Брой квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Квалификационният курс цели да обогати познанията на учителите, относно епонимните археологически паметници и обекти (гробници, градове, съкровища и т.н.) от Тракийската, Римската и Средновековната епоха, произхождащи от територията на България, както и да им предостави осъвременена литература и информация, касаеща разглежданата проблематика.

Обучители: доц. Стоян Попов, гл.ас.д-р Божидар Драганов

31. „Добри практики в обучението по философия и гражданско образование“,

Предназначение: учители по философия и гражданско образование; директори училища; зам.-директори училища; педагогически съветници и училищни психолози.

Хорариум: 16 академични часа

Квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Идеята за курса възниква в контекста на развитието на проект на катедра „Философия“ към ФИФ на ПУ“П. Хилендарски“, който функционира от началото на учебната 2015/16 година под името „Клуб за ентузиазъм и професионализъм“. Приблизително веднъж месечно, учители по философия от Пловдив и региона, базови учители, студенти и университетски преподаватели участват в публични събития – дискусии върху кратки, предварително подготвени, презентации по теми от съвременната философия, методика и гражданско образование. Клубът се утвърди като свободно диалогично пространство за личностно и професионално развитие, което има възможности да прерасне в иновативна, гъвкава и демократична форма за допълнителна професионална квалификация на участващите учители.

Курсът ще предостави възможност на участниците да споделят своите добри практики и да получават добронамерена и компетентна обратна връзка. Публичното представяне и публикуването им се очаква да създаде стимул и мотивация за развитие у учителите и да очертае възможности за инициране на промяна и демократизиране на училищните общности.

Обучители: гл. ас. д-р Евелина Варджийска и други преподаватели от Клуб за ентузиазъм и професионализъм

32. „Нови аспекти в обучението по философия в 8. клас“,

Предназначение: учители

Хорариум: 16 академични часа

Квалификационни кредити: 1

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът запознава участниците с новите моменти в съдържанието и структурата на Учебното съдържание по философия за 8. клас, преподаването по която ще стартира през учебната 2017/2018 година. Особено внимание се обръща на понятието за компетентност и присъствието в новата програма на комплексни познавателни компетентности, които се въвеждат и развиват в часовете по философия, но имат „преносим“ характер. Ще бъдат анализирани учебници и учебни помагала, както и конкретни учебни дейности с оглед на възможностите им да развиват компетентности. Курсът има изявено практически характер, защото подпомага участниците в изготвянето на годишно разпределение по новата програма и задълбочава уменията им за планиране на уроци, в които се въвеждат и развиват познавателни компетентности.

Обучители: проф. д-р Райчо Пожарлиев, гл. ас. д-р Евелина Варджийска

33. „Използване на игри в преподаването“

Предназначение: за учители, директори, заместник-директори, други педагогически специалисти;

Хорариум: 16 академични часа

Квалификационни кредити: 1 (един)

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът въвежда в принципите и техниките на интерактивно образование като тематизира задълбочено отношението между философия и игра. Разглеждат се текстове, които изследват значението на играта за културата и философията, както и играта като начин на учене специфично в контекста на интерактивното преподаване на философия.

Курсът развива уменията на участниците за целеполагане, анализ, адаптиране и създаване на игри, които успешно и ефективно да се използват в преподаването на философия. Участниците ще имат възможност да разработят и презентират свои игри по време на заключителен уъркшоп.

Разработените като индивидуални или групови проекти игри ще бъдат представени в рамките на годишните дейности на Клуб за ентузиазъм и професионализъм към катедра „Философия“ на ФИФ и/или публикувани в електронното списание на катедрата (сп. „Кайрос“) или Департамента.

Обучител: гл. ас.д-р Евелина Варджийска

34. „Използване на филми в преподаването“

Предназначение: за учители, директори, заместник-директори, други педагогически специалисти;

Квалификационни кредити: 1

Хорариум: 16 академични часа

Форма на обучение: присъствена, частично присъствена

Продължителност: 2 дни

Анотация: Курсът въвежда в принципите и техниките на интерактивно образование като тематизира задълбочено отношението между философия и киноизкуство.

Разглеждат се основни елементи на филмовия език, за да бъдат участниците в състояние да анализират кинотворби и да откриват философски теми и проблеми в тях. Изследва се мотивиращото значение на филма като медия в процеса на преподаването. Участниците анализират конкретни филми, свързани с теми от учебните програми по философия и създават работни материали за използването им в учебните часове.

Разработените като индивидуални или групови проекти анализи на филми и разработените към тях учебни материали ще бъдат представени в рамките на годишните дейности на Клуб за ентузиазъм и професионализъм към катедра „Философия“ на ФИФ и/или публикувани в електронното списание на катедрата (сп. „Кайрос“) или Департамента.

Обучител: гл. ас. д-р Евелина Варджийска

35. „Религия и ценности“

Предназначение: за учители от всички етапи и степени на СУ, ресурсни учители

Хорариум: 16 академични часа

Квалификационни кредити: 1 (един)

Форма на обучение: присъствена; частично присъствена

Продължителност: 2 дни

АНОТАЦИЯ: Курсът „Религия и ценности“ **включва** цикъл от лекции с акцент върху практическото приложение на извънкласните дейности по едноименната проблематика. Основните ядра в него са ситуирани в три модула: педагогика, философия и религия и теология. По този начин се осъществява естественото и креативно надграждане на преподаваната материя – от познатата педагогическа база се разгръща теоретично обоснованото ядро на проблематиката. Основен акцент е поставен върху третия модул – религия и теология, който представя практическите възлови моменти в обучението по темата „Религия и ценности“ и методологическото ѝ овладяване.

Модул „Философия“ разглежда филоосфски възгледи за ценностите като онтологична основа на етиката. Прави се разлика между факти и ценности и се изследва връзката между ценностите и целите в човешкото поведение. Тематизират се важни въпроси за произхода, устойчивостта и промяната в ценностите. Изследват се различни етически възгледи за отношението към различията в ценностите – релативизъм, ценностен фундаментализъм, толерантност. Чрез интерактивни и техники като минилекция, презентация, казуси и дискусии и творчески техники като работа с метафори и анализ на изображения се изследва взаимовръзката между ценностите и поведението и използването на ценностите като критерии за морална оценка на човешките избори и действия. Специален акцент се поставя на философския диалог като възможност за изследване и споделяне на ценности. Подчертава се силата му да изглежда общности и значението му за развитието на училището като общност.

За участниците са подготвени и размножени работни материали – хендаут с основни моменти от учебното съдържание и конкретни задания, които биха могли да използват в работата си с учениците.

Обучители: проф. д-р Галин Цоков, доц. д-р Елена Арнаудова, гл. ас. д-р Адриана Любенова, гл. ас. д-р Ивелина Николова, гл. ас. д-р Евелина Варджийска